

Царук Катерина Василівна

kateryna.caruk02@gmail.com

студентка бакалаврату спеціальності «Соціальна робота»

Науковий керівник:

Колотило М. О., к. філос. н., доцент кафедри філософії

ФСП КПІ ім. Ігоря Сікорського

ПРИЧИНИ СУЇЦИДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ

Згідно із світовою статистикою , за останні 50 років рівень самогубств виріс на 60%. Щодня у такий спосіб покінчує з життям близько 2300 людей, а за рік це число становить приблизно 800 тисяч. Окрім того, за різними даними, близько 20 мільйонів здійснюють спробу самогубства, до того ж половина з них вчиняє подібне і вдруге. [1]

За даними ВОЗ, близько 20% усіх суїцидів в світі припадає саме на вік 15-29 років, хоча зрозуміло, що відсоток суїцидальних намірів в даній віковій категорії в рази вищий. Також у ВОЗ стверджують ,що суїцид знаходиться на другому місці серед причин смертності людства, після ДТП. [1] Важливо зазначити, що самогубство у підлітковому віці проблема набагато серйозніша , ніж може здаватися. Важкий кризовий період у пубертатному віці характеризується не тільки внутрішньоособистими конфліктами підлітків, а й великою кількістю непорозумінь із навколишнім середовищем. Активізація і складна взаємодія гормонів росту та статевих гормонів тягнуть за собою значний фізіологічний та психічний розвиток. Процес анатомо-фізіологічної перебудови організму є фоном, на якому протікає психологічна криза. [4 с.162]

В цілому можна стверджувати що суїцидальна поведінка залежить від низки факторів, чільне місце серед яких займає сімейний. Смерть близького родича, або члена сім'ї, розлучення батьків, серйозна хвороба – усе це породжує сімейну тривогу і збільшує емоційні хвилювання підлітка. Також до сімейного фактору можна віднести рівень благополуччя сім'ї, її матеріальний становище, а також наявність чи відсутність будь-якого прояву насилля . Як правило, життя у проблемній сім'ї погано позначається на психіці підлітка та його фізичному

здоров'ю . Відстороненість від виховання дитини з боку батьків може спровокувати появу в неї байдужості до життя, пасивність та саморуйнування.

Із сімейного фактору закономірно витікає наступний, що втілюється в різних формах порушення здорової ментальної та соціальної поведінки підлітка, в тому числі шляхом вживання алкоголю, наркотиків, зловживання тютюнопалінням. У цьому випадку переважатиме девіантна поведінка, яка характеризується фактичною неможливістю її керування. [3, с.40]

Третім фактором, можна зазначити, психічні хвороби підлітків, найпоширенішими серед яких є депресивні розлади та шизофренія. Кожен четвертий, хто намагався накласти на себе руки, мав психічні проблеми .

Окрім того, окремим фактором, що призводить до саморозправи, можуть бути інші соціально-психологічні чинники, в тому числі: булінг в школі або ж серед однолітків, проблеми у навчальному закладі, можливі проблеми в особистому житті. Емоційні переживання є одними з основних показників суїцидальних намірів. Будь-який несподіваний конфлікт може слугувати серйозною мотивацією до розвитку суїцидальних думок і планів.

Прийнято вважати, що шляхом вчинення суїциду підліток намагається змінити обставини свого життя, позбутися певних власно навіяних переживань, та викликати жалість і співчуття, а також , привернути увагу до своїх проблем та до власної персони, зокрема. [2]

Отже, суїцидальна поведінка підлітків набирає все більше загрозливих масштабів. Здебільшого вона зумовлена внутрішньо-сімейними проблемами, відносинами в школі та однолітками, нещасним коханням, саморуйнівною поведінкою, а також психічним здоров'ям. Важливо пам'ятати, що зміст психологічного суїциду – крик про допомогу, прагнення привернути увагу до свого страждання, і ним не слід нехтувати.

Список посилань:

1. Suicide: one person dies every 40 seconds. URL: <https://www.who.int/news/item/09-09-2019-suicide-one-person-dies-every-40-seconds>

2. Чернега А.О. Суїцидальна поведінка підлітків як соціально – психологічне явище. *Young scientist*. 2020. №8.1. С.89-92. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2020/8.1/20.pdf>

3. Матюха Є.О. Суїцидальна поведінка як об'єкт соціальної роботи: тези доп. міжн. студ. наук.-практ. конф. Ніжин, 2017. С.40-41.

4. Федосєєва І.В. Вікові особливості суїцидальної поведінки підлітків. *Young scientist*. 2016. № 9.1. С.161-163.

Цимбал Тетяна Володимирівна

ttsymbal07@gmail.com

доктор філософських наук,

професор кафедри філософії і соціальних наук

Криворізького національного університету

«VETERAN HUB» ЯК ОСОБЛИВА ФОРМА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З УЧАСНИКАМИ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Не дивлячись на те, що Конституція України акцентує соціальну орієнтованість держави та визначає право на соціальне забезпечення громадян, ветерани, яких за майже 7 років з початку російської агресії нараховується більше 380 тис. осіб (<https://mva.gov.ua/ua>), мають серйозні проблеми в галузі соціального захисту з боку держави. Саме тому сьогодні в Україні зареєстровано десятки громадських організацій та благодійних фондів, метою яких є надання різнопланової допомоги учасникам бойових дій та членам їх сімей. Проте, в силу різних причин, реальну, не декларативну допомогу надають не всі.

Одним з успішних проектів є «Veteran Hub», створений у 2018 р. у Києві з ініціативи Івони Костини за спонсорської підтримки (у т.ч. і за рахунок фінансування в рамках грантової програми Держдепартаменту США) [1]. Ще два «Veteran Hub» восени 2020 р. почали працювати у Вінниці та Дніпрі. Ці міста обиралися за кількістю учасників бойових дій на тисячу населення, наявністю військових частин (як потенційних отримувачів послуг) та активних громадських ветеранських організацій, за середнім рівнем заробітної платні, рівнем